

Báthory István Középiskolai Történelem Tanulmányi Verseny

Versenykiírás és -szabályzat

A Szegei Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar Történeti Intézet Középkori és Kora Újkori Magyar Történeti Tanszék, valamint az SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola szervezésében kerül megrendezésre a Báthory István Középiskolai Történelem Tanulmányi Verseny.

A versenyen a négy- és hatosztályos gimnáziumok, valamint a szakgimnáziumok 9–10., továbbá a 11. nyelvi előkészítő évfolyamos tanulók vehetnek részt. A kilencedik évfolyamon tanulók számára a versenyen való részvétel előkészülést is igényel.

A verseny célja:

Az SZTE számára a tehetségek felkutatása, valamint a történelem melletti elköteleződés erősítése, illetve a nemzeti hagyományok ápolása.

Nevezési határidő: 2024. január 15. (hétfő) 23:59:59.

Nevezési díj nincs!

A verseny díjazása:

A legjobb eredményt elért versenyzők oklevelet és tárgynyereményeket, továbbá az első három helyezett emléklakettet kapnak.

Az első helyezett tanuló nyári külföldi, négy napos külföldi utazáson vesz részt teljes ellátással.

A verseny felépítése:

1. Az (iskolai) írásbeli forduló

- Az írásbeli feladat megoldására rendelkezésre álló idő 90 perc; elérhető pontszám: 100;
- A verseny anyaga:

A forduló anyaga az **egyetemes történelemből az ókori kelettől 1492-ig, magyar történelemből a honfoglalástól 1490-ig.** (ez a négyosztályos gimnáziumok 9. évfolyamának anyaga);

- A feladatlapon 70%-a a kétszintű érettségi vizsga és a kerettantervek (négy- és hat évfolyamos) követelményeire épül;
- A 30%-a pedig az előzetesen megadott két tanulmány és/vagy cikk tartalmi részével foglalkozik.

- A 30%-ra vonatkozóan a felkészüléshez szükséges kötelező szakirodalom:
  - ◆ Papp Sándor: *Az Oszmán Birodalom, a Magyar Királyság és a Habsburg Monarchia kapcsolattörténete a békekötések tükrében (vázlat és adatbázis)*. Aetas (2018) 33/4: pp. 86–99.
  - ◆ Molnár Antal: *A pápaság és a török kérdés a 16–17. században*. Rubicon (2022) 33/11–12: pp. 56–65.
- A tesztek kitöltéséhez semmilyen segédeszköz NEM használható (középiskolai történelmi atlasz sem)!

2. A verseny döntője:

- A döntőbe jutott versenyző **két feladatot** húz. Az egyik feladat a kora újkori egyetemes történelem (1492–1789), a másik a kora újkori magyar történelem (1490–1711-ig) ismereteire vonatkozik. A tanulók megadott források segítségével **10 perces szóbeli** feleletben adnak számot ismereteikről. (felkészülési idő 15 perc, középiskolai történelmi atlasz használható.)
- Egy előre megadott kora újkori témát feldolgozó, előzetesen elkészített prezentáció (PPT vagy Prezi, maximum 10 perc időkeretben) előadása. A bemutatandó prezentáció témája: **Báthory István, a korszak formabontó politikusa**. (Báthory István 1533-1586; a megadott címen belül a versenyző szabadon szűkítheti a témát.):
- A prezentációhoz felhasználandó kötelező irodalom:
  - ◆ Gebei Sándor: *Báthory István. A lengyel – litván nemesi köztársaság királya, 1576–1586*. Rubicon (2016) 27/5–6: pp. 38–45.
  - ◆ Nagy László: *Báthory István*. Rubicon (1999) 10/7: pp. 26–29.
- A prezentációhoz felhasználható szakirodalmi ajánlás:
  - ◆ Nagy László: *Báthory István emlékezete*. Budapest: Zrínyi Kiadó, 1995.
  - ◆ Davies, Norman: *Lengyelország története*. Budapest: Osiris Kiadó, 2006. pp. 338–346.

A verseny szervezése:

Iskolai forduló:

- Időpont: 2024. február 13. (kedd);
- A központilag összeállított feladatlapot a versenyzők saját iskolájukban írják meg (tanári felügyelettel), **CooSpace-teszt** formájában. (A versenyhez a résztvevők középiskoláinak kell a szükséges internetes elérhetőséget és a számítógépet biztosítania.) A verseny eredményes lebonyolításához technikai segítséget tudunk nyújtani.
- A versenyre regisztrálni a Szegedi Tudományegyetem űrlapkezelő felületén, a **Modulón** keresztül lehetséges. A jelentkezéshez segédletet talál az alábbi hivatkozáson: <https://drive.google.com/file/d/1B43-V8BCaaTSKXCf-fjXTGghnTeA3nNe/view?usp=sharing>
- **A Báthory István Középiskolai Történelem Tanulmányi Versenyre jelentkezni az itt található, online kitölthető űrlapon lehet: <https://modulo.etr.u-szeged.hu/Modulo2/bathory>**
- Az iskolai forduló után az első húsz versenyző jut a Szegeden megrendezendő döntőbe. A versenyzők értesítésére 2024. február 27-ig kerül sor.
- Pontazonosság esetén a nyíltvégű feladatoknál szerzett pontok döntenek.

Döntő:

- Időpont: 2024. április 12–13. (péntek–szombat);
- Helyszín: SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola (6722 Szeged, Szentháromság u. 2.) és SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar (6722 Szeged, Egyetem u. 2.)
- **Első nap (2024. április 12.)**
  - ◆ Helyszín: SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola;
  - ◆ Időpont: **13–17 óra**;
  - ◆ A versenyzők a két bizottság előtt egyenként adják elő feleleteiket;
  - ◆ A beosztásról előzetesen tájékoztatást küldünk a résztvevőknek e-mailben.
- **Második nap (2024. április 13.)**
  - ◆ Helyszín: SZTE Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar;
  - ◆ Időpont: 9–14 óra;
  - ◆ A prezentációk előadására itt kerül sor.

- A döntő három fordulójában szerzett összesített pontszám adja meg a végső sorrendet;
- Az ünnepélyes eredményhirdetés a döntő második napján (szombaton), a versenyt követően lesz;
- A versennyel kapcsolatos nyilvános információk a SZTE Gyakorló Gimnázium honlapján is elérhetők: <http://www.gyakg.u-szeged.hu/sagvari/>
- **A döntő résztvevői (versenyzők és felkészítő tanáruk) számára péntek délutántól kezdődően, szombatig szállást és ellátást biztosítunk;**
- A versenyen a részvétel ingyenes.

A felkészüléshez használható irodalom:

Az OH által kiadott „TA” és „TB” jelűek, valamint a katolikus tankönyvsorozat, illetve a Nemzeti Köznevelési Portál történelmi anyagai (a verseny feladatai az ezekben szereplő anyagrészekre épülnek).

Feladatkészítő szakmai bizottság: Farkas Judit, Blazovich Péter, Marton Gellért, Mészáros Tibor.

Kapcsolattartók:

Közkapcsolati referens: Izing Máté Antal izing.mate.antal@szte.hu, 06307362903

Szakmai és szervezési kérdések: Blazovich Péter, blazovich.peter@szte.hu

Szeged, 2023. 10. 27.

Prof. Dr. Papp Sándor s.k.
tanszékvezető egyetemi tanár
SZTE BTK TI Középkori és Kora Újkori
Magyar Történelmi Tanszék

Dr. Dobi János s.k.
igazgató
SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános
Iskola